

Uddannelsesprogram

Hoveduddannelsesforløb i Oftalmologi:

- *Øjenafdelingen, Aalborg Universitetshospital,*
- *Øjenlægepraksis i Videreuddannelsesregion Nord*
- *Øjenafdelingen, Århus Universitetshospital*

Målbeskrivelsen 2019

Godkendt den 09.06.2023 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for oftalmologi, opnås i det daglige arbejde på Øjenafdelingen i Aalborg, en øjenlægepraksis og Øjenafdelingen, AUH. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de 3 ovenstående afdelinger/praksis, som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, der indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen:

<https://www.sst.dk/da/Fagperson/Sundhedsvaesenet-rammer-og-uddannelser/Uddannelser-varetaget-af-Sundhedsstyrelsen/Uddannelse-af-speciallaeger/Maalbeskrivelser>

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

YL: Yngre læge

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Uddannelsesforløbets opbygning	5
1. Første ansættelse - Øjenafdelingen, Aalborg Universitetshospital.	6
1.1 Præsentation af afdelingen.....	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen.....	6
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	6
1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse.....	6
1.2 Uddannelsesplanlægning.....	7
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	7
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	8
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	20
1.4.1 Undervisning.....	20
1.4.2 Kursusdeltagelse	21
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	21
1.6 Forskning og udvikling.....	22
1.7 Anbefalet litteratur	22
2. Anden ansættelse	23
3. Tredje ansættelse – Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital.	24
3.1 Præsentation af afdelingen.....	24
3.1.1 Introduktion til afdelingen.....	24
3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	24
3.1.3 Uddannelsesvejledning	24
3.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	25
3.2 Uddannelsesplanlægning.....	25
3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	25
3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	26
3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	30

3.4.1 Undervisning	31
3.4.2 Kursus/kongres deltagelse	31
3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	31
3.6 Forskning og udvikling.....	31
3.7 Anbefalet litteratur	32
3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	33
4. Nyttige links.....	33

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Aalborg Universitetshospital, Øjenafdeling	En øjenlægepraksis i Videreuddannelses- region Nord. (Se venligst separat beskrivelse for den givne praksis).	Aarhus Universitetshospital Øjenafdeling J.
30 mdr.	6 mdr.	12 mdr.
Side 6	Side 23	Side 24

1. Første ansættelse - Øjenafdelingen, Aalborg Universitetshospital.

1.1 Præsentation af afdelingen

Aalborg Øjenafdeling varetager behandlinger på basisniveau, regionsniveau og højt specialiseret niveau inden for specialet og modtager akutte patienter på døgnbasis. Informationer om afdelingens behandlings-tilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af afdelingens hjemmeside: . Blandt afdelingens særlige ekspertiseområder kan nævnes medicinsk og kirurgisk vitreoretinologi, børneoftalmologi, neurooftalmologi, elektrofysiologi, katarakt, glaukom, uveitis, eksterna og skelen.

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som uddannelseslægen følger den første måned. Introduktionsprogrammet er en kombination af central introduktion (Universitetshospitalet) og afdelingens introduktion. Programmet fremsendes før ansættelsesstart.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet: <https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

Der er to UAO'er og to UKYL'er i øjenafdelingen i Aalborg.

UAO er sammen med afd. ledelsen ansvarlige for uddannelsen af de udd.søgende læger, herunder den overordnede planlægning af klinisk arbejde , udd.programmer og afholdelse af samtaler. De tildeler vejledere og skal sørge for at vejlederne er klædt på til vejleder opgaven.

UKYL hjælper UAO med uddannelsen i afdeling herunder planlægning af undervisning, fotokonference og lærebogsgennemgang.

UAO og UKYL indgår i et uddannelsesteam der har jævnlige skemalagte møder sammen med cheflægen og til med PKL.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tid i introduktionsprogrammet til introduktionssamtale med vejlederen. Planlægning af de efterfølgende samtaler aftales fra gang til gang mellem uddannelseslæge og hovedvejleder, som har fælles ansvar for, at samtalerne gennemføres. Dokumentation af afholdte samtaler sker på elektroniske samtale-skemaer. Under samtalen udarbejder vejledte og vejleder en individuel uddannelsesplan.

Den generelle beskrivelse af samtalsystemet finder du via dette link:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Som ansat i en uddannelsesstilling har man den primære opgave at dygtiggøre sig i et bredt udsnit af oftalmologiske færdigheder, som de er defineret i målbeskrivelsen. Den første måned introduceres uddannelseslægen til hospitalet og afdelingen. Den yngre læge deltager derefter i vagten, som udgangspunkt som forvagt, det sidste halve år af ansættelsen dog mest sandsynligt som bagvagt. Der er altid en speciallæge tilgængelig som bagvagt eller bag-bagvagt. Bortset fra vagten er arbejdet primært tilrettelagt i emneorienterede ambulatorier som uveit, skelen, børneoftalmologi, glaukom, AMD, medicinsk retina, corneo-konjunktivale tilstande, vitreoretinale sygdomme, eksterna, katarakt, tilsynsvirksomhed. Mange af disse ambulatorier er parallel-ambulatorier, hvor uddannelseslægen arbejder parallelt med en speciallæge, der efter behov instruerer, støtter, observerer og giver feedback. Der er også mulighed for at følge egne

patienter i længerevarende forløb. Som led i profilering af individuelle læger kan det aftales, at der i en periode sættes mere end gennemsnitligt på kirurgi eller på andre specialområder som f.eks. medicinsk retina og børneoftalmologi.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere og deltager i praktisk vejledning og supervision. Det er kun læger, der er et eller flere trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Praktisk vejledning og supervision i ambulatoriet foregår som mesterlære sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af en mere erfaren kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med en mere erfaren læge har parallelle spor med indlagt tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge). Når der er gennemført kompetencevurdering, får uddannelseslægen selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp hos en mere erfaren læge. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kolleger.

Stuegangsfunktionen

Uddannelseslægen går af og til stuegang på de få indlagte patienter, der hovedsagelig er blevet indlagt akut med komplicerede tilstande som f.eks. keratitis, panoftalmi eller glaukom. Her forventes den yngre læge at holde en lav tærskel for at søge hjælp hos en mere erfaren kollega med henblik på behandlingsplan mv. Stuegang indebærer også hjemsendelse af operationspatienter dagen efter operation (1.dags kontroller).

Operationsgangen

Som hovedregel kommer hoveduddannelseslæger på operationsgangen i beskedent omfang i overensstemmelse med målbeskrivelsen. Oplæring og kompetencevurdering på operationsgangen sker ved, at uddannelseslægen opererer sammen med en mere erfaren kollega. I starten udføres indgrebet af den erfarne kollega med forklaring til uddannelseslægen. Uddannelseslægen overtager dele af eller hele operationen efter behørig oplæring og kompetencevurderes, når uddannelseslægen er klar dertil. Herefter forventes uddannelseslægen at kunne gennemføre indgrebet selvstændigt.

Udefunktion (funktion på andre afdelinger / hospitaler)

Uddannelseslægen deltager i afdelingens servicering af andre afdelinger i form af tilsyn på egen matrikel eller på Aalborg Sygehus Nord. Deltagelsen sker under hensyntagen til kompetenceniveau.

Tværfaglig konference

Se punkt 1.4.

Vagtfunktion

Vagtfunktionen dækkes alle dage af forvagt (dag og aften) og af bagvagterne (døgnvagt). Læringspotentialet er stort, idet vagtpatienterne i stort omfang er uselekterede, således at man kommer hele paletten rundt inden for specialet. Akutte og subakutte tilsyn til andre afdelingers patienter giver store læringsmuligheder. Patienterne kan være henvist fra øjenlæge, vagtlæge, egen læge eller sygehusafdelinger.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

For at give et overblik over kompetencerne er de angivet i tabellen nedenfor.

Aalborg UH

Målnummer og kompetencemål Jf. målbeskrivelsen		Konkretisering af kompetencemål	Arbejdsfunktion	Kompetencevurderingsmetode Jf. målbeskrivelsen	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse (mdr.)
40	Kunne redegøre for principperne ved informeret samtykke og indhente dette.	- Kunne informere patienter og evt. Pårørende om planlagt behandling og undersøgelse og på dette grundlag indhente samtykke - Dokumentere indhentning af informeret samtykke - .	- Attestudarbejdelse - Dagligt klinisk ambulatoriearbejde.	Case-baseret diskussion	2.
18	Kunne varetage lidelser i øjets linse og linseapparat	- Kunne foretage forundersøgelse til operation for grå stær - Kunne redegøre for kataraktoperation og komplikationer - Kunne foretage YAG-laser membranektomi - Kunne tolke tomografi af forreste øjenafsnit - Have kendskab til muligheder for optimal optisk rehabilitering af patienter med katarakt og astigmatisme, patienter med afaki, samt patienter, der tidligere har fået implanteret intraokulær linse, men hvor det primære resultat ikke har været tilfredsstillende	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorier	- Godkendt kompetencekort for kataraktforundersøgelse - Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet - Godkendt kompetencekort for YAG-behandling af efterstær - Godkendt kursus HK5	Delvist: 3. – klinisk Endeligt: 16. – kursus

33	Kunne anvende reglerne for erhvervsbetingede synskrav	- I trafikken, alle kørekortskrav og krav i transporterhverv. - Vejlede patienter i, hvor oplysninger om synskrav til et erhverv kan findes.	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- Case-baseret diskussion - Godkendt kursus HK12	Delvist: 4. (Case-baseret diskussion) Endeligt efter kursus i sidste ansættelse
28	Kunne iværksætte tiltag for at hjælpe blinde og svagsynede børn og voksne	- Iværksætte foranstaltninger ved pludseligt synstab - Iværksætte foranstaltninger ved snigende synstab - Iværksætte pædagogiske tiltag - Anvende anmeldelsespligten af blinde og svagsynede børn og unge	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde herunder børne amb - Vagtarbejde	- Godkendt kursus HB12, HB13 - Case-baseret diskussion	Delvist: 8. (Case-baseret diskussion) Endeligt efter kursus i sidste ansættelse

11	Kunne udføre avancerede oftalmologiske undersøgelser	Herunder: - Undersøgelse af syn, øjne og øjenomgivelser - Undersøgelse af visus hos personer uden sprog - Farvesynstest - Neurooftalmologisk undersøgelse - Ortoptisk undersøgelse - Autorefraktionsmåling Kunne udføre og tolke: - Spaltelampe- og fundusfotografering, pachymetri, OCT af macula Kunne tolke: - Angiografi - OCT-undersøgelser af retina, papil og forreste afsnit - Automatisk perimetri Have kendskab til: - Corneal topografi/tomografi, Forholdet mellem pachymetri og IOP, - ERG, mfERG, mørkeadaptation, EOG, Skiaskopi	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	Case-baseret diskussion.	12.
----	--	---	--------------------------------------	--------------------------	-----

14	Kunne varetage lidelser i orbita	- Kunne fortolke symptomer og kliniske fund, samt planlægge udredningsprogram og foretage relevant henvisning ved mistanke om lidelse i orbita - Kendskab til indikationen og praktisk udførelse af lateral canthotomi og cantholyse	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- Godkendt kompetencekort for Graves' orbitopati - Godkendt kursus HK9 - Case-baseret diskussion	16.
21	Kunne varetage traumer i relation til øjet og øjen-omgivelserne	- Kunne behandle hyphæma medicinsk - Kunne suturere simple læsioner i øjenlåg	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Vagtfunktion - Operationsgang	- Godkendt kursus HB3, HK5 - Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet. - Case-baseret diskussion	16.
35	Kunne anvende og redegøre for bestemmelserne vedrørende patientklager, patienterstatning, Livstestamente og organ-donation.	- Kunne anvende og redegøre for bestemmelserne vedrørende patientklager, patienterstatning, Livstestamente og organdonation.	- Gruppebaseret casediskussion - Ved vejledersamtaler	- Case-baseret diskussion - Godkendt kursus HK12	Delvist: 16. (Case-baseret diskussion) Endeligt efter kursus i sidste ansættelse
30	Kunne indgå i tværfaglige team med respekt for de øvrige team-medlemmers meninger og roller i samarbejdet og samtidig bidrage	- Kunne søge råd og vejledning hos kolleger og samarbejdspartnere - Kunne søge råd og vejledning fra lægelige og ikke-lægelige specialister - Kunne indgå i tværfaglige team med respekt for de øvrige teammedlemmers meninger og	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- 360 graders feedback som udføres indenfor de første 24 mdr's ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker, sekretærer og andet	18.

	med egen faglig ekspertise	rolle i samarbejdet og samtidig bidrage med egen faglig ekspertise		personale skal være respondenter.	
31	Kunne opretholde og udvikle faglig kompetence	- Anvende informationsteknologi til optimering af patientbehandling	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- Case-baseret diskussion - 360 graders feedback, som udføres indenfor de første 24 mdrs. ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker, sekretærer og/eller andet personale skal være respondenter.	18.
36	Kunne udnytte og prioritere afdelingens og egne ressourcer inden for afgrænsede områder i relation til det lægelige arbejde	- Redegøre for principper og krav for kvalitetssikring og -udvikling - Kunne korrespondere med andre kolleger og myndigheder, inklusive klageinstanser - Kunne afvikle eget rimelige arbejdsprogram indenfor den planlagte tid	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Vagtarbejde	- Case-baseret diskussion - 360 graders feedback, som udføres inden for de første 24 mdrs. ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker, sekretærer og/eller andet personale skal være respondenter.	18.
37	Kunne bidrage til ledelsen af et team	- Kunne udforme instrukser for arbejdsgange, vagttilrettelæggelser og behandlingsrutiner for medicinsk virksomhed	- Skemalægger - UKYL - Deltage i subspecialteamsmøder	- 360 graders feedback, som udføres inden for de første 24 mdrs. ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker,	18.

				sekretærer og/eller andet personale skal være respondenter.	
38	Kunne etablere kontakt og kommunikere med patienter, kolleger, andet sundheds-personale og øvrige samarbejds-partnere på niveau tilpasset situationen.	- Indsamle og anvende relevant information om sygdom og forhold som har indflydelse på patientens situation. - Kunne forelægge en problemstilling mundtligt eller skriftlig vedrørende en patient på en sådan måde, at det kan danne grundlag for en beslutning. - Kunne informere patienter og pårørende om kirurgiske procedurer og medicinske behandlinger herunder forventet effekt, normale per- og postoperative forløb, bivirkninger, komplikationer og risici – på et niveau og i en detaljeringsgrad, der er tilpasset den enkelte patient. - Kunne vejlede patienter og pårørende i beslutninger om valg af behandling. - Kunne informere patienter og pårørende om alvorlig, syns- og/eller livstruende sygdom–	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- Case-baseret diskussion - 360 graders feedback, som udføres inden for de første 24 mdrs. ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker, sekretærer og/eller andet personale skal være respondenter.	18.

		på et niveau og i en detaljeringsgrad, der er tilpasset den enkelte patient. - Kunne sikre at patient og pårørende har forstået en given information.			
32	Kunne håndtere konfliktfyldte forhold over for patient, pårørende og personale	- Interessekonflikter - Ressourceallokering - Videnskabsetik	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- 360 graders feedback, som udføres inden for de første 24 mdr. ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker, sekretærer og/eller andet personale skal være respondenter. - Case-baseret diskussion	18.
41	Kunne vurdere videnskabelig litteratur, lærebøger og foredrag kritisk og uddrage essensen heraf.	- Kunne foretage en litteratursøgning - Kunne redegøre for og anvende den basale medicinske statistik.	- Fremlægge artikler til morgenundervisning - Forskningstræning	- Godkendt forsknings-træningskursus eller opnået ph.d. eller dr. med. - Case-baseret diskussion	20
22	Kunne varetage refraktionsanomalier	- Kunne foretage subjektiv refraktionering - Kunne foretage autorefraktionering - Kunne redegøre for kirurgisk og optisk behandling af refraktionsanomalier	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallellambulatorier	- Godkendt kursus HK5, HK12 - Godkendt kompetencekort for subjektiv refraktionering	24.

				- Case-baseret diskussion	
23	Kunne varetage manifest og latent skelen	- Kunne foretage ortoptisk undersøgelse og behandling inklusive amblyopibehandling og konvergenstræning - Kunne redegøre for kirurgisk behandling af skelen inklusive komplikationer	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium - Operationsgang	- Godkendt kursus HK8 - Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet. - Case-baseret diskussion	24.
15	Kunne varetage lidelser i tårevejene	- Kunne fortolke symptomer og kliniske fund, samt planlægge udredningsprogram og foretage relevant henvisning ved mistanke om lidelse i tåreveje. - Gennemskylle og sondere tåreveje.	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium - Operationsgang	- Godkendt kompetencekort for akvisit tillukning af tårekanalen inklusive sondering af canalikkel (ikke ductus) med Bowman sonde - Godkendt kursus HK9	24.
12	Kunne varetage forskellige typer af glaukom	- Kunne redegøre for medicinsk og kirurgisk behandling af forskellige typer af glaukom inklusive komplikationer - Kunne foretage laserbehandling af glaukom med YAG iridotomi - Kunne udføre lasertrabekuloplastik - Kunne udføre diodelaserbehandling af corpus ciliare - Assisteret til mindst 1 filtrerende operation	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium - Operationsgang	- Godkendt kursus HK6 - Case-baseret diskussion. - Godkendt kompetencekort for YAG iridotomi	24.

27	Kunne varetage øjenmanifestationer ved genetiske lidelser	- Kende til kromosomundersøgelser og DNA-analyser ved arvelige øjensygdomme	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde	- Godkendt kursus HB13 - Case-baseret diskussion	Delvist: 24. (Case-baseret diskussion) Endeligt efter kursus i sidste ansættelse
34	Kende til regler for anmeldelsespligten til nationale registre	- Cancerregistret - Synsregistret for svagsynede og blinde børn og unge - Bivirkningsnævnet - Embedslægeinstitutionen - Statens Seruminstitut - Arbejdsskadestyrelsen - Sociale myndigheder - Politi	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde herunder børne amb. - Vejledersamtale	- Case-baseret diskussion - Godkendt kursus HK12	Delvist: 24. (Case-baseret diskussion) Endeligt efter kursus i sidste ansættelse
13	Kunne diagnosticere og behandle kongenitte misdannelser og akvisitte forandringer i øjenomgivelserne, herunder tumorer	- Kunne erkende kongenitte misdannelser og akvisitte forandringer i øjenomgivelserne og foretage relevant behandling eller henvisning. - Kunne erkende øjenlågstumorer, planlægge udredningsprogram, foretage biopsi, fortolke biopsisvar og foretage relevant behandling eller henvisning - Kunne redegøre for kirurgiske behandlingsprincipper for lidelser i øjenlågene, samt indikationer og komplikationer for plastikkirurgiske indgreb i øjenlågene.	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium - Operationsgang	- Godkendt kursus HK9 - Case-baseret diskussion - Godkendt kompetencekort for øjenlågstumorer herunder biopsitagning evt. som stansebiopsi. - Godkendt kompetencekort for chalazion herunder incision i lokal bedøvelse - Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet.	26.

20	Kunne varetage lidelser i retina og corpus vitreum	- Diagnosticere og behandle aldersrelateret maculadegeneration, diabetisk retinopati og retinale karokklusioner - Deltage i screeningsprogram for diabetisk retinopati. - Redegøre for kirurgisk behandling af sygdomme i nethinde og glaslegeme, herunder komplikationer - Kunne foretage laserbehandling af retinale rifter samt panretinal laserbehandling.	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium - Operationsgang - Vagtarbejde	- Godkendt kompetencekort for laserbehandling af retina - Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet. - Godkendt kursus HK7, HK10 - Case-baseret diskussion	26.
17	Kunne varetage lidelser i sclera	- Diagnosticere scleritis	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium	- Godkendt kursus HK5 - Case-baseret diskussion	28. (sjældent)
24	Kunne varetage neurooftalmologiske lidelser	- Diagnosticere parese af nn. III, IV, VI - Diagnosticere opticusneurit - Udrede for pupilabnormiteter - Kendskab til patologiske øjenbevægelser, som f.eks. nystagmus, abnorme sakkadebevægelser, internucleær oftalmoplegi.	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium	- Godkendt kursus HK14 - Case-baseret diskussion	Delvist: 28. (case-baseret diskussion) Endeligt efter kursus i sidste ansættelse
25	Kunne varetage øjenlidelser hos børn	- Diagnosticere uveit i forbindelse med JIA - Udrede for hvid pupil - Kunne diagnosticere og behandle allergisk	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde - Parallelambulatorium	- Godkendt kursus HK13 - Godkendt kompetencekort 'Børn og skelen' - Case-baseret diskussion	Delvist: 28. (case-baseret diskussion)

		conjunctivitis og vernal keratoconjunctivitis hos børn			Endeligt efter kursus i sidste ansættelse
42	Kunne formidle et videnskabeligt budskab samt undervise studenter, kolle- ger og andet personale.	- Kunne forberede og holde et videnskabeligt foredrag.	- Undervisning på afdelingen F.eks. foredrag for Værn om synet	- Godkendt forsknings- træningsforløb eller opnået ph.d. eller dr. med. - Case-baseret diskussion	28.
43	Kunne udarbejde en projektbe- skrivelse/protokol og stå for afvikling af projektet.	- Kunne redegøre for bestemmelserne for anmeldelser af videnskabelige projekter til de videnskabsetiske komitéer.	- Litteraturstudier - Vejledersamtale - Forskningstræningsdage i afdeling	Godkendt forskningstrænings- forløb eller opnået ph.d. eller dr. med.	28.
26	Kunne redegøre for synsfysiologi, farmakologi og anatomi	- Kunne redegøre for normal synsudvikling. - Kunne redegøre for patologisk synsudvikling hos børn og voksne	- Dagligt klinisk ambulatoriearbejde herunder børne amb. - Litteraturstudier og vejledersamtaler	Godkendt kursus HB 2	30.

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Dagens Case Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Middagskonference	Stuegang, vagtmelding	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation
Rtg. Konferencer	Gennemgang af rtg. undersøgelser	Tirsdag	Alle læger Sygeplejekoordinator	Patientforløb Specielle problemstillinger
Fotokonference	Cases med fotos	Hver anden tirsdag morgen	Alle læger	Medicinsk ekspert Specielle problemstillinger
Mandagsundervisning	Undervisning ved uddannelseslæger	Mandag morgen	Alle uddannelseslæger Speciallæger	
Staff meeting	For alle sygehusets læger.	Hver anden tirsdag morgen	Alle læger	Medicinsk ekspert Patientforløb og organisation
Yngre lægemøder		1 mandag morgen/måned.	Yngre læger	

1.4.1 Undervisning

Hver mandag er der intern undervisning som forestås af yngre læger. Dette skal udvikle kompetencer inden for akademikerrollen, især undervisning og formidling. UKYL står for tilrettelæggelsen af emnerne og foredragsholderne. Emnerne spænder vidt og kan f.eks. bestå af præsentation af oversigtsartikler, cases som bruges som udgangspunkt for gennemgang af et bestemt område inden for oftalmologien, systematisk gennemgang af et emne, præsentation af projekter (evt. fra forskningstræning) og beretninger fra kongresser og kurser.

Lærebogsgennemgang: En morgen om ugen indledes med tre kvarters teori, hvor uddannelseslægerne gennemgår en lærebog med assistance fra en speciallæge.

Monofaglige undervisningseftermiddage: 3-6 gange om året kl. 15-17. Her behandles et emne lidt dyberegående, evt. er der tale om praktiske håndgreb eller gennemgang/demonstration af apparater. Undervisningen forestås ofte af en speciallæge i samarbejde med en uddannelseslæge.

Uddannelseslægen deltager i undervisning af studenter på afdelingen, ligesom vi forventer, at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen.

Forskningstræningsopgaven samt opgaven udarbejdet i forbindelse med SOL-kurset fremlægges på afdelingen ved morgenkonference eller ved morgenundervisningen.

Forskningstræningsopgaven fremlægges evt. ved selskabets årsmøde.

Konferencer se skema ovenfor.

1.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i de relevante, obligatoriske, generelle kursus samt de specialespecifikke kursus. Desuden opstartes forskningstræningsmodulet med deltagelse i forskningstræningskursus. Forskningstræningsmodulet og det forventes færdiggjort under ansættelsen i Aalborg.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen tidligst muligt at give afdelingens ledende overlæge besked om kursernes placering. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurserne: , mens tildeling til de specialespecifikke kurser sker ved invitation fra hovedkursuslederen.

Økonomisk er der som udgangspunkt kun finansiering af obligatoriske kurser. Der kan dog søges om støtte til det årlige weekendkursus i regi af FAYO (Foreningen Af Yngre Oftalmologer) og det årlige efteruddannelseskursus i DOS regi (Dansk Oftalmologisk Selskab).

Vær opmærksom på at der kan være lang venteliste til nogle kurser.

Kongresser – hvis relevant for denne del af uddannelsesforløbet.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i andre kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomme af den ledende overlæge.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser, at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset, og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Uddannelsesdage

Der forsøges indlagt uddannelsesdage, som kan anvendes efter behov.

Fokuseret ophold – Kompetence 24

Til erhvervelse af dele af kompetence 24 kan der benyttes et fokuseret ophold på afdelinger, der har særlig betydning for diagnosticering af de neurooftalmologiske lidelser og sætte dem i perspektiv til neurologiske sygdomme. Det drejer sig om ophold i et neuroradiologisk og/eller et neurofysiologisk afsnit og/eller en neurologisk/neurokirurgisk afdeling og/eller en større øjenafdeling i ind- eller udland af i alt 2 – 15 dages varighed. Til at opnå færdigheder i valg af billeddiagnostiske metoder og tolkning af billederne kan der arrangeres ophold i et neuroradiologisk afsnit af 3-5 dages varighed, hvor oplæring foregår efter mesterlæreprincippet, litteraturstudier og superviseret arbejde. Kompetencen vurderes ved case-baseret diskussion. Til at opnå færdigheder i valg af elektrofysiologisk undersøgelsesmetode og tolkning af resultaterne kan der arrangeres ophold i et elektrofysiologisk afsnit af 2-5 dages varighed, hvor oplæring foregår efter mesterlæreprincippet, litteraturstudier og superviseret arbejde; og kompetencerne vurderes ved case-baseret diskussion. Til at opnå færdigheder i at vurdere øjenlidelsers sammenhæng med neurologisk sygdom kan der arrangeres ophold i en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling og/eller øjenafdeling af 3-10 dages varighed, hvor oplæring foregår efter mesterlæreprincippet, litteraturstudier og superviseret arbejde. Kompetencerne vurderes ved case-baseret diskussion.

Fokuseret ophold – Kompetence 28

Til erhvervelse af kompetence nr. 28 kan der efter nærmere aftale benyttes et fokuseret ophold af 2-5 dages varighed på en synscentral/kommunikationscenter/synsinstitut i Danmark, hvor der er særlig gunstige muligheder for et intensivt forløb med henblik på kompetenceerhvervelsen. Der tænkes især på Kennedy Centrets Øjenfunktion i Glostrup, Center for Syn og Hjælpemidler Aarhus samt Institut for Syn og Hørelse i Aalborg. Tanken med evt. at henlægge kompetenceerhvervelsen til et fokuseret ophold for enkelte, særligt interesserede læger er at opnå et accelereret forløb, at stimulere til opbygning af personligt netværk og at understøtte muligheden for profilering inden for faget. Opholdet arrangeres som hovedregel i hoveduddannelsens andet eller tredje år.

1.6 Forskning og udvikling

Hoveduddannelsens forskningstræningsprojekt forudsættes gennemført, afsluttet og godkendt under ansættelsen i Aalborg. (Hvis man ikke får dispensation på baggrund af tidligere akademisk aktivitet). Der ses i øvrigt med stor velvilje på deltagelse i forskningsprojekter af både større og mindre omfang efter nærmere aftale med afdelingens professor og øvrige forskningsaktive ansatte. Afdelingen indgår i øvrigt i forskningsprojekter, hvor den yngre læge kan møde projektpatienter og skal medvirke til at indsamle data.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Nedenfor er angivet en oversigt over litteratur, som uddannelseslægen forventes at orientere sig i.

- AAOs lærebogssystem: <https://www.elsevier.com/books/albert-andampamp-jakobiecs-principles-andampamp-practice-of-ophthalmology/albert/978-1-4160-0016-7>
- Daniel M. Albert, Frederick A. Jakobiec: Principles and Practice of Ophthalmology: <https://www.elsevier.com/books/albert-andampamp-jakobiecs-principles-andampamp-practice-of-ophthalmology/albert/978-1-4160-0016-7>
- Myron Yanoff, Jay S. Duker, James J. Augsburger: Ophthalmology: https://books.google.dk/books/about/Ophthalmology.html?id=zNEpnwECAAJ&redir_esc=y

Forud for ansættelse forventes det at, Jack J Kanski, Brad Rowling: Clinical Ophthalmology, a systematic approach. 8th edition er kendt stof: <https://www.eu.elsevierhealth.com/#panel1>

2. Anden ansættelse

Speciallægepraksis

Her indsættes beskrivelsen for den praksis, der indgår i det aktuelle stillingsopslag.

3. Tredje ansættelse – Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital.

3.1 Præsentation af afdelingen

Øjenafdelingen, AUH har ca. 145 medarbejdere fordelt på 9 faggrupper. I 2022 var der ansat 28 speciallæger, 13 læger i hoveduddannelsesstilling og 5 læger i introduktionsstilling. Afdelingen har desuden ansat 64 sygeplejersker, 9 optometriste og 1 ortoptist og 11 sekretærer og er uddannelsesstedet for alle faggrupper. Afdelingen havde i 2022 62.000 ambulante besøg (heraf 6300 akutte) og 18.000 operationer. Øjenafdelingen har ingen egen sengeafdeling, men 2 sengepladser på anden afdeling og 4 hotelpladser. Næsten alle behandlinger/operationer foretages ambulant i vores klinikker eller på vores 6 operationsstuer.

I 2020 fik Øjensygdomme aktivitets- og behandling ansvaret i Øjenklinikken på regionshospitalet i Silkeborg og bemander med læger og optometriste. Afdelingen er ansvarlig for drift, bemanning og kvalitet i Den Danske Hornhindebank samt at sikre nok donationer til hornhindetransplantationer.

3.1.1 Introduktion til afdelingen

Der udarbejdes særskilt introduktionsprogram, som uddannelseslægen følger de første ca. 2 uger. Introduktionsprogrammet tilsendes inden ansættelsesstart.

Introduktionen består af:

- Fælles introduktion for nyansatte på sygehuset
- Rundvisning og præsentation af afdelingen
- Følgedage med yngre læger og speciallæger i afdelingens forskellige ambulatorier
- Rundvisning i hornhindebanken og introduktion til procedure for hornhindedonation
- Introduktion til afdelingens brandinstruks/beredskabsplan
- Introduktion i IT-systemer og afdelingens hjemmeside/intra, inklusive vejledninger
- Møde med ledelsen
- Møde med uddannelsesansvarlig overlæge
- Introduktionssamtale med hovedvejleder inklusive udarbejdelse af uddannelsesplan
- Elektronisk patient journal/ intranet/vejledninger
- Øjenafdelingen anvender regionens fælles elektroniske patientjournal. Det forventes, at yngre læger skriver journalerne selv.
- På øjenafdelingens intranet findes under "Uddannelse" en række dokumenter og videoer, som uddannelseslægen skal anvende og løbende vil blive introduceret til i uddannelsesforløbet.
- Kliniske vejledninger/forløbsbeskrivelser og administrative instrukser kan hentes i afdelingens dokumentationssystem (<https://e-dok.rm.dk/edok/admin/GUI.nsf/desktop.html?Open>)

3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Se øjenafdelingens hjemmeside <https://www.auh.dk/afdelinger/ojensygdomme/>

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

3.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tid én gang månedligt til vejledersamtaler. Vejledersamtaler kan også planlægges ad hoc. Dokumentation af afholdte samtaler uploades i uddannelseslaege.dk. Den yngre læge og hovedvejlederen har ansvar for at afholde samtaler og justere den individuelle uddannelsesplan cirka hver 3. måned. På månedlige speciallægemøder diskuteres uddannelse på afdelingen generelt, og de enkelte uddannelsesforløb gennemgås. Speciallæge eller UAO giver tilbagemelding til den yngre læge fra disse møder.

Den generelle beskrivelse af samtalesystemet finder du via dette link:

3.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Øjenafdelingen er opdelt i en række faglige teams (se nedenfor), der varetager ét eller flere patientforløb på tværs af afdelingens ambulatorie og operationsafsnit. Akutte patienter tilknyttes efter første besøg det relevante team.

Hvert team har speciallæger, sygeplejersker, sekretærer og eventuelt optikere og/eller ortoptist. Indlagte patienter ses i det team, der er ansvarligt for deres øjensygdom.

I løbet af ansættelsen vil uddannelseslægen rotere mellem disse teams og komme til at varetage de funktioner, som kræves for at kunne opnå de nødvendige kompetencer i uddannelsesstillingen. Rotationen planlægges af UAO og tilsigter, at yngre læger tilknyttes en gruppe af faglige teams ca. 3 måneder af gangen.

I løbet af det sidste halve år i ansættelsen har uddannelseslægen mulighed for at få et ca. 3 måneders ophold i et enkelt team.

Teams:

- Hornhindesygdomme
- Katarakt
- Glaukom
- Uveitis
- Tåreveje
- Eksterna
- Børneoftalmologi
- Skelen
- Intrabulbære tumorer
- Neurooftalmologi
- Orbitalidelser
- Medicinsk retina
- Kirurgisk retina

3.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere og deltager i praktisk vejledning og supervision. Læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, kan også gennemføre kompetencevurdering. Ligeledes kan optometristen gennemføre kompetencevurdering på udvalgte funktioner såsom refraktionering og opmåling af briller. **Speciallæger godkender kompetencer i uddannelseslaege.dk**

3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Ambulatoriefunktionen

Praktisk vejledning og supervision i ambulatoriet foregår som mesterlære sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af en mere erfaren kollega, sygeplejerske eller optiker/ortoptist. Uddannelseslægen har sammen med en mere erfaren læge parallelle spor, således at der løbende er mulighed for supervision og kompetencevurdering.

I planlægningen af det daglige ambulatoriearbejde tager teamleder og sekretær højde for, hvor langt i uddannelsesforløbet uddannelseslægen er, så kompetencerne opnås på rette tidspunkt.

Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kolleger.

Operationsgangen/dagkirurgien

Oplæring og kompetencevurdering på operationsgangen sker ved, at uddannelseslægen opererer sammen med en mere erfaren kollega. I starten udføres indgrebet af den erfarne kollega med forklaring til

uddannelseslægen. Uddannelseslægen overtager dele af eller hele operationen efter behørig oplæring, når uddannelseslægen af en erfaren kollega er vurderet klar til det. Herefter forventes uddannelseslægen at kunne gennemføre indgrebet selvstændigt (mesterlæreprincippet).

Vagtfunktion

Vagtteamet består af en forvagt, en mellemvagt (stjernevagt), en bagvagt og en overlæge i beredskabsvagt. Forvagten varetages af introduktionsreservelæger og hoveduddannelseslæger i første år af hoveduddannelsen. Stjernevagten dækkes af både introduktions- og hoveduddannelseslæger. Læger i hoveduddannelsens andet år og senere dækker bagvagtslaget

Forvagten og stjernevagten er udelukkende skemasat til at passe vagten. Bagvagten er skemasat med klinisk arbejde i det omfang, varetagelse af bagvagtfunktionen tillader dette, oftest om formiddagen som assistent/operatør på operationsgangen. Stjernevagten visiterer akut henviste patienter og ser på patienter på vagtprogrammet.

Vagtholdet er et team, og det forventes, at bagvagten hjælper med at undersøge patienter, så ventetiden for patienterne minimeres; men bagvagten skal også supervisere de yngre læger i vagtteamet.

Praktisk vejledning og supervision i forbindelse med vagtarbejdet foregår som mesterlære sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til vagtarbejdet af en mere erfaren kollega og/eller sygeplejerske. Uddannelseslægen arbejder i vagten parallelt med en mere erfaren kollega. Der er således mulighed for løbende supervision indtil, den yngre læge har opnået de kompetencer, det kræver selvstændigt at kunne vurdere en patient.

Deltagelse i ledelse og administration

Ledelsen tilsigter, at alle YL (yngre læger) får mulighed for at deltage i administrativt/organisatorisk arbejde i afdelingen f.eks. arbejdsmiljøudvalg, EPJ-ansvar, hygiejneudvalg, TR, diverse projekter.

3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Som anført i pkt. 3.1.4 vil uddannelseslægen rotere mellem afdelingens forskellige teams og herved komme til at varetage de funktioner, som kræves for at kunne erhverve de i målbeskrivelsen anførte kompetencemål. I nedenstående tabel er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af disse kompetencer.

En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Aarhus UH

Målnummer og kompetencemål Jf. målbeskrivelsen		Konkretisering af kompetencemål	Arbejdsfunktion	Kompetencevurderingsmetode Jf. målbeskrivelsen	Tidspunkt for forventet kompetence-godkendelse (mdr.)
24	Kunne varetage neurooftalmologiske lidelser	- Diagnosticere parese af nn. III, IV, VI - Diagnosticere opticusneurit - Udrede for pupilabnormiteter - Kendskab til patologiske øjenbevægelser, som f.eks. nystagmus, abnorme sakkadebevægelser, internukleær oftalmoplegi.	- Ambulatorie og vagtarbejde - Litteraturstudie - Systematisk undervisning	- Godkendt kursus HK14 - Case-baseret diskussion	6. for kursets vedkommende. Den case-baserede diskussion forudsættes gennemført i 1. ansættelse
25	Kunne varetage øjenlidelser hos børn	- Diagnosticere uveit i forbindelse med JIA - Udrede for hvid pupil - Kunne diagnosticere og behandle allergisk conjunctivitis og vernal keratoconjunctivitis hos børn	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning	- Godkendt kursus HK13 - Godkendt kompetencekort 'Børn og skelen' - Case-baseret diskussion	6. (Godkendt kursus)
27	Kunne varetage øjenmanifestationer ved genetiske lidelser	Kende til kromosomundersøgelser og DNA-analyser ved arvelige øjensygdomme	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning - Litteraturstudie	- Godkendt kursus HB13 - Case-baseret diskussion	6.

28	Kunne iværksætte tiltag for at hjælpe blinde og svagsynede børn og voksne	- Iværksætte foranstaltninger ved pludseligt synstab - Iværksætte foranstaltninger ved snigende synstab - Iværksætte pædagogiske tiltag - Anvende anmeldelsespligten af blinde og svagsynede børn og unge	- Ambulatorie- og vagtarbejde - Systematisk undervisning	- Godkendt kursus HB12, HB13 - Case-baseret diskussion	6.(Kursus)
33	Kunne anvende reglerne for erhvervsbetingede synskrav	I trafikken, alle kørekortskrav og krav i transporterhverv. Vejlede patienter i, hvor oplysninger om synskrav til et erhverv kan findes.	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning	- Case-baseret diskussion - Godkendt kursus HK12	6.(Kursus)
34	Kende til regler for anmeldelsespligten til nationale registre	- Cancerregistret - Synsregistret for svagsynede og blinde børn og unge - Bivirkningsnævnet - Embedslægeinstitutionen - Statens Seruminstitut - Arbejdsskadestyrelsen - Sociale myndigheder - Politi	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning	- Case-baseret diskussion - Godkendt kursus HK12	6.(Kursus)
35	Kunne anvende og redegøre for bestemmelserne vedrørende patientklager, patienterstatning, Livstestamente og organdonation.	.	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning	- Case-baseret diskussion - Godkendt kursus HK12	6.(Kursus)

16	Kunne varetage kongenitte og akkvisitte lidelser i øjets forreste afsnit	- Kunne diagnosticere og behandle keratit - Kunne redegøre for corneatransplantation og operation for refraktionsanomalier, herunder refraktiv behandling.	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning - Litteraturstudie	- Godkendt kompetencekort for keratit - Godkendt kursus HK5 - Case-baseret diskussion	8.
19	Kunne varetage uveale lidelser	- Foretage uveitudredning - Kunne behandle akutte og kroniske uveale inflammationer. Herunder forskellige administrationsformer af steroid - Diagnosticere uvealt malignt melanom	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning - Litteraturstudie	- Godkendt kursus HK7 - Case-baseret diskussion	8.
39	Kunne håndtere krisereaktioner hos patienter og pårørende i forbindelse med synsskade eller maligne lidelser.	- Kunne tilpasse informationsniveauet til den givne situation - Sikre sig at patienten har en "livline" ved behov for information og vejledning - Være respektfuld og professionel samtidig som man viser empati	- Ambulatorie og vagtarbejde - Systematisk undervisning	- Case-baseret diskussion	10.

3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer/undervisningsseancer/møder uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære ved at deltage.

	Indhold	Tidspunkt	Deltagere	Læring/lægeroller
Fælles morgenkonference Inklusiv dagens case	Tiltrædende bagvagt gennemgår dagens vagtprogram Dagens case/transfer fra kurser (YL og speciallæger på skift) Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage kl 8-8.15	Alle læger med klinisk arbejde Afdelingsledelsen Sygeplejerske fra akutteamet	Patientforløb/ patientansvar Professionel Medicinsk ekspert Leder Kommunikator
Røntgen konference	Gennemgang af billediagnostiske undersøgelser fra den foregående uge	Torsdag kl. 8.15-8.25	Læger	Medicinsk ekspert
Formaliseret undervisning og journal Club for alle læger	Undervisning ved uddannelseslæger, speciallæger og inviterede foredragsholdere	Onsdag Kl. 8.15-9.00	Alle uddannelseslæger Speciallæger	Medicinsk ekspert Leder Akademiker Kommunikator Sundhedsfremme
Systematisk undervisning	YL læser (- efter læseplan) og forbereder spørgsmål til donut-round. Speciallæge superviserer	Tirsdag og fredag kl.8.15-8.40	Alle uddannelseslæger og relevant speciallæge	Medicinsk ekspert
Journal Club		Ca. 1 gang pr måned	Afdelingens ph.d. studerende Deltagelse er frivillig Alle er velkomne	Videnskabelige kompetencer
Staff meeting		Første onsdag i måneden	Alle læger	Medicinsk ekspert
Yngre lægemøder	Dagsorden udsendes	Ca. 1 gang om måneden Indkaldelse udsendes	YL	Kommunikator, samarbejder, leder
Oplæring i prøvetagning ved endoftalmi	Hands-on	Ca. 4 gange årligt	YL OP-sygeplejersker underviser	Medicinsk ekspert
Tværfaglige teamkonferencer	Tværfaglige emner og eventuelt undervisning	Varierer afhængig af de enkelte teams behov Oversigt findes på uddannelsesstavlen	Teammedlemmer YL deltager når de har funktion i teamet	Kommunikator, samarbejder Medicinsk ekspert

3.4.1 Undervisning

Nedenfor uddybes enkelte elementer i ovenstående skema:

Morgenkonferencer/dagens case:

Ved morgenkonferencen fremlægger yngre læger og speciallæger på skift en patientcase. Casen skal handle om et patientforløb, hvor der er et læringspotentiale for de øvrige yngre læger. Casen præsenteres kort, gerne med supplerende billedmateriale etc. Selve fremlæggelsen skal indeholde et spørgsmål, som konferencedeltagerne kort kan diskutere to-og-to, hvorefter spørgsmålet diskuteres i plenum. Patientcasen bør ikke tage mere end 5 minutter.

Formaliseret undervisning:

Undervisningen forestås af yngre læger, speciallæger og inviterede foredragsholdere. Programmet findes på afdelingens intranet under "uddannelse" og planlægges af uddannelseskoordinerende yngre læge.

Systematisk undervisning:

De uddannelsessøgende yngre læger deltager i systematisk morgenundervisning x 2 ugentligt, hvor YL hører hinanden i teoretisk/praktisk stof under supervision af speciallæge. Det forventes, at alle yngre læger deltager og har forberedt sig. Læseplanen kan findes på afdelingens intranet.

Uddannelseslæger deltager i undervisning af studerende på afdelingen, ligesom det forventes, at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen.

3.4.2 Kursus/kongres deltagelse

Under hoveduddannelsesforløbet deltager uddannelseslægen i de generelle organisatoriske kurser [link](#) og de specialespecifikke kurser [Specialespecifikke kurser i uddannelse af speciallæger - Sundhedsstyrelsen](#). Desuden deltager uddannelseslægen i kurser i videnskabelig metode som led i forskningstræningsmodulet.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn til kurserne, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (skemalægger) om kursernes placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig de generelle kurser og forskningstræningskurserne, mens tildeling af kursusplads på de specialespecifikke kurser sker automatisk. Vær opmærksom på, at der kan være lang venteliste til fx SOL 2-kurset.

Der er mulighed for at søge fri med løn til deltagelse i øvrige faglige kurser/kongresser.

Dækning af udgifterne til kursusafgift, rejse etc. kan søges på hospitalet, men der er begrænsede midler til rådighed. På afdelingen findes derudover et legat, der kan søges hvert år efter opslag, og som uddeler midler til brug ved kursus- og kongresdeltagelse.

Transfer: Det forventes uddannelseslægen fremlægger opgaver/nyt fra kurser/kongresser til morgenkonferencerne i stedet for en case (planlægges af UKYL).

3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Fokuserede ophold skal som hovedregel henlægges til opholdet på øjenafdelingen i Aalborg.

3.6 Forskning og udvikling

Hoveduddannelsens forskningstræningsprojekt [link](#) forudsættes gennemført under ansættelsen på øjenafdelingen i Aalborg. Det er imidlertid øjenafdelingens vision, at alle uddannelseslæger herudover har mulighed for at bidrage til fagets udvikling med et mindre eller større projekt.

Forskningen inden for øjenfaget på Aarhus Universitetshospital superviseres af øjenfagets professorer. Øjenafdelingen initierer og deltager i forskningen inden for alle øjenfagets aspekter.

De vigtigste overordnede forsknings- og udviklingsfelter er:

- øjets sansefunktion
- vaskulær patofysiologi
- trykforhold og glaukom
- uveitis
- diagnostik og behandling af nethindesygdomme
- arvelige sygdomme i øjets forreste og bagerste afsnit
- hornhindens fysiologi, patofysiologi og transparensforhold
- refraktiv kirurgi og katarakt
- immunologi og transplantation.
- okulær gentterapi herunder udvikling af eksperimentel gentterapi til behandling arvelige og erhvervede nethindesygdomme.

3.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Nedenfor er angivet en oversigt over litteratur, som uddannelseslægen forventes at orientere sig i.

- AAO bøgerne, Basic and Clinical Science Course
- Kanski's Clinical Ophthalmology
- The Wills Eye Manual
- <https://e-dok.rm.dk/>

3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Der henvises til nedenstående link for information om evaluering af den lægelige videre uddannelse:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

4. Nyttige links

Link til afdeling:	http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/ojenafdelingen/ https://aalborguh.rn.dk/afsnit-og-ambulatorier/oejenafdelingen
Specialeselskabets hjemmeside:	https://dansk-oftalmologisk-selskab.dk/
Specialets postgraduat kliniske lektor:	https://clin.medarbejdere.au.dk/postgraduatekliniskelektorer/
Videreuddannelsesregion Nord:	www.videreuddannelsen-nord.dk
Sundhedsstyrelsen:	www.sst.dk
Styrelsen for patientsikkerhed:	www.stps.dk
Lægeforeningens karriererådgivning:	https://laeger.dk/raad-og-stoette/karriereraadgivning-og-vaerktoejer-for-laeger
Karriereværket:	https://laeger.dk/raad-og-stoette/karriereraadgivning-og-vaerktoejer-for-laeger/karrierevaerket-refleksion-og-dialog